

Strategie
2020
Iedereen helpt

Rode Kruis
Vlaanderen

helpt
helpen

Beste lezer

Bij Rode Kruis-Vlaanderen laten we niets aan het toeval over. Ook onze toekomst nemen we stevig in eigen handen. De afgelopen maanden hebben we werk gemaakt van een nieuw ambitieus vijfjarenplan. Het moet een waardige opvolger worden van *Afspraak 2015*, ons vorig beleidsplan.

Voor deze grote strategische denkoefening hebben we kunnen rekenen op honderden mensen. Niet alleen vrijwilligers en personeelsleden van onze organisatie, maar ook externe deskundigen, vertegenwoordigers van overheden, mensen van andere vrijwilligersorganisaties, enzovoort. Wij willen allen van harte bedanken voor hun enthousiaste inzet en belangrijke bijdrage.

Het resultaat van al dat denkwerk vind je terug in *Strategie 2020. Iedereen helpt*. Onze nieuwe baseline 'Helpt helpen' die we in 2015 hebben gelanceerd, is een perfecte basis om onze toekomst op verder te bouwen. Je zal het meteen merken als je deze brochure doorneemt: zelfredzaamheid wordt de rode draad bij alles wat we doen.

Die focus op zelfredzaamheid maakt van ons - meer dan ooit - een aanspreekbare, warme en betrokken organisatie. Want we nodigen iedereen uit om zijn steentje bij te dragen. We laten aan mensen zien hoe de hulp die we aanbieden, het meest kan betekenen voor wie ze nodig heeft. We vinden het geweldig dat anderen ons willen helpen om kwetsbare mensen te helpen.

Zelfredzaamheid is een perfecte vertaling van 'Helpt helpen'. Het geeft een nieuwe dimensie aan onze werking en stelt de ambities scherper voor onze bestaande en nieuwe activiteiten. Met *Strategie 2020. Iedereen helpt* hebben we de toekomst van Rode Kruis-Vlaanderen uitgetekend.

Wij zijn er klaar voor.

Prof dr. Philippe Vandekerckhove
gedelegeerd bestuurder

Christ'l Joris
voorzitter

Inhoud

Voorwoord	1
Voorwoord Jo Vandeurzen	3
Strategie 2020. Iedereen helpt <small>in één oogopslag</small>	4
Strategie 2020. Iedereen helpt	6
Een goed rapport voor Afspraak 2015	10
Iedereen helpt	12
1. Focus op zelfredzaamheid	14
2. Alom en nabij	20
3. Sterke expertise in al onze activiteiten	28
4. We zijn een eigentijdse organisatie	34
5. Transparantie in alles wat we doen	40
Overzicht pijlers en doelstellingen	44

Rode Kruis-Vlaanderen is uit ons zorglandschap niet weg te denken. Deze moderne, eigentijdse organisatie legt de lat op kwaliteitsvlak hoog. Daarom durft ze het ook aan om zichzelf in vraag te stellen. Dat is noodzakelijk om de strategische keuzes te bepalen die ervoor zorgen dat de meest kwetsbare mensen in onze maatschappij steeds geholpen kunnen worden.

Het zijn deze keuzes die in *Strategie 2020. Iedereen helpt* uit de doeken gedaan worden. Het is belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in brede toegankelijke hulp, in online toepassingen en in een versterkt netwerk van mantelzorgers en vrijwilligers. Want hoe je het draait of keert, de duizenden vrijwilligers en hun onuitputtelijke inzet vormen het kloppende hart van de organisatie. Het zijn zij die zuurstof geven aan onze maatschappij.

Het organisatiemodel van Rode Kruis-Vlaanderen zal ook blijven inzetten op preventie, zelfredzaamheid, vroegdetectie en vroeginterventie. Het vertrekt daarbij van een verstandige financiële ondersteuning: de minst ingrijpende ondersteuning als het kan, de meest intense en gespecialiseerde hulp en zorg indien noodzakelijk.

Met dit nieuwe beleidsplan wil Rode Kruis-Vlaanderen vernieuwen en aantrekkelijk blijven voor haar vrijwilligers, maar even goed voor het brede publiek. Het Rode Kruis is bij uitstek een organisatie van de humanitaire 'last mile': zij staat dicht bij elke Vlaming en geraakt tot bij elke mens die hulp nodig heeft. Als Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en als voogdijminister van Rode Kruis-Vlaanderen wens ik de organisatie en haar kostbare vrijwilligers dan ook alle succes toe. In 2020 willen we met zijn allen kunnen terugblikken op een geslaagde missie!

Jo Vandeurzen is Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en voogdijminister van Rode Kruis-Vlaanderen

Strategie 2020.
Iedereen helpt
in één oogopslag

Externen

Deskundigen
Overheden

Andere vrijwilligersorganisaties

Vrijwilligers en medewerkers

Strategie 2020

Hernieuwde waarden

- + professioneel
- + teamgericht
- + integer
- + zin voor initiatief

5 pijlers

2

Rode Kruis-
Vlaanderen is
alom en nabij

3

Sterke expertise
in al onze
activiteiten

1

Focus op
zelfredzaamheid
van persoon en
gemeenschap

4

Een performante
eigentijdse
organisatie

5

Transparantie
in alles
wat we doen

23 doelstellingen

96 projecten

Strategie 2020. Iedereen helpt

Een ambitieus vijfjarenplan

Om de richting te bepalen die we de komende vijf jaar met Rode Kruis-Vlaanderen willen uitgaan, hebben we een ambitieus strategisch plan opgesteld: *Strategie 2020. Iedereen helpt*.

Onze samenleving is continu in verandering. Wij moeten mee evolueren en anticiperen op de veranderende noden. Onze missie blijft uiteraard om de meest kwetsbaren in onze maatschappij te helpen. Maar meer dan ooit leggen we de nadruk op zelfredzaamheid: wij helpen mensen andere mensen helpen.

Om dat te bereiken en tegelijk de kwaliteit van onze dienstverlening te blijven garanderen, hebben we een duidelijk en richtinggevend kader nodig. Dat is het opzet van ons strategisch plan *Iedereen helpt*.

Vijf pijlers die ons uniek maken

De doelstellingen van *Iedereen helpt* hebben we samengebracht in vijf pijlers:

1. Zelfredzaamheid van individu en gemeenschap
2. Alom en nabij
3. Sterke expertise in al onze activiteiten
4. Een eigentijdse organisatie
5. Transparantie in alles wat we doen

Zoals je merkt, hebben we ervoor gekozen om - naast zelfredzaamheid - de vier sterktes van onze organisatie tot een pijler van *Iedereen helpt* te maken.

Onze sterke aanwezigheid in heel Vlaanderen en de wereld op basis van vrijwilligersschap maakt ons het equivalent van de humanitaire 'last mile'. Ons streven naar zelfredzaamheid, onze grote expertise op basis van eigen wetenschappelijk onderzoek, het efficiënt management van onze eigentijdse organisatie en onze maatschappelijke functie: deze pijlers maken ons zonder meer uniek in Vlaanderen en in de rest van de wereld.

De vijf pijlers van *Iedereen helpt* hebben we omgezet in 23 concrete doelstellingen en 96 projecten.

Zelfredzaamheid als rode draad

Begin 2015 lanceerden we onze nieuwe baseline 'Rode Kruis-Vlaanderen helpt helpen'. Onze nieuwe baseline sluit perfect aan bij dit nieuwe strategisch plan. Van 'helpen en zorgen voor kwetsbare mensen' evolueren we tot 'iedereen helpen om kwetsbare mensen te kunnen helpen'. Met andere woorden: zelfredzaamheid staat voor ons centraal. Het is dan ook de eerste pijler van *Iedereen helpt* en het vormt meteen ook de rode draad doorheen de hele strategie.

Denkwerk van honderden mensen

Een strategisch meerjarenplan stel je niet in je eentje op. Aan *Iedereen helpt* hebben letterlijk honderden mensen meegewerkt. Een stuurgroep coördineerde deze strategische denk-oefening. Acht denkgroepen bogen zich over concrete thema's zoals zelfredzaamheid, afdelingswerking, rampenhulpverlening en samenwerking met ziekenhuizen.

Elke denkgroep bestond uit een mix van vrijwilligers, medewerkers en externe deskundigen. De bestaande adviescommissies leverden input vanuit hun specifieke werkdomein en gaven feedback op de voorgestelde strategie.

Opvolger van Afspraak 2015

Iedereen helpt is de opvolger van ons vorige strategisch plan *Afspraak 2015* dat vooral inzet op meer effectiviteit. Met *Iedereen helpt* gaan we verder op die ingeslagen weg, met nog meer aandacht voor kwaliteit en innovatie.

Iedereen helpt bouwt verder op de resultaten en veranderingen van *Afspraak 2015*. Tegelijk leggen we ook nieuwe accenten en starten we nieuwe activiteiten op. Bij elke nieuwe activiteit stellen we onszelf echter eerst de vraag: zal dit de zelfredzaamheid van de bevolking bevorderen?

Een gezamenlijk project

Elke pijler van *Iedereen helpt* hebben we vertaald naar meetbare doelstellingen en projecten. Op die manier kunnen we de komende vijf jaar alles zorgvuldig opvolgen. Zowel intern als extern zullen we regelmatig verslag uitbrengen over de realisatie van de doelstellingen. Zo blijft *Iedereen helpt* geen theoretisch plan, maar wordt het een gezamenlijk project waar iedereen - vrijwilligers en medewerkers - mee zijn schouders onder zet.

Vier kernwaarden

Het Rode Kruis is opgericht op basis van 7 fundamentele beginselen. Daarom moet onze organisatie ook intern sterk waardengedreven zijn. We hebben van deze strategische oefening gebruik gemaakt om onze interne waarden onder de loep te nemen en te herformuleren.

Integriteit, professionaliteit, teamgerichtheid en zin voor initiatief – dat zijn kernwaarden die we bij alle medewerkers van onze organisatie verwachten. Zowel bij onze vrijwilligers als onze werknemers.

Onze aangepaste missie

Binnen het Belgische Rode Kruis zijn wij de Vlaamse schakel van de Internationale Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging.

We komen op voor kwetsbare mensen in binnen- en buitenland. We zijn actief op het gebied van rampenbestrijding, zelfredzaamheid, bloedvoorziening en zorg voor kwetsbaren.

Onze vrijwilligers en werknemers handelen integer en professioneel. Ze zijn teamspelers en tonen zin voor initiatief.

We zijn een vrijwilligersorganisatie en doen dus maximaal een beroep op vrijwilligers.

Een goed rapport voor *Afspraak 2015*

Strategie 2020. Iedereen helpt *is een strategisch meerjarenplan dat bestaat uit meetbare actiepunten, net zoals zijn voorganger Afspraak 2015. Na vijf jaar kunnen we de balans opmaken van Afspraak 2015. Wat waren onze doelstellingen en waar staan we vandaag?*

1. Stimulans voor zelfredzaamheid

Op vijf jaar tijd behaalden 6.500 leerlingen van het secundair onderwijs een eerste hulpbrevet. Dat is bijna het dubbel van de geplande 3.500 leerlingen. En Jeugd Rode Kruis ontwikkelde voor kinderen en jongeren, jeugdbewegingen en scholen een ruim aanbod: opleidingspakketten, leerlijnen, initiaties, cursussen en uitleenmateriaal.

2. Paraat bij rampen

Het uitbouwen van snel inzetbare teams - zowel medisch als logistiek – hebben we 100% volgens plan uitgevoerd. De (licht) logistieke rol van Rode Kruis-Vlaanderen hebben we concreet vastgelegd en geïmplementeerd. Dit wierp onder meer zijn vruchten af tijdens de hulpverlening aan de getroffen en bij de aanslagen van 22 maart 2016 in Brussel.

3. Uitmuntend in bloedvoorziening

Door onze expertise op het vlak van bloedplaatjes en hoe we omgaan met onze donoren behoren we intussen tot de wereldtop. Andere bloedinstellingen, onderzoeksprojecten en commerciële bedrijven nodigen ons voortdurend uit om samen te werken. Onze praktijkervaring, gecombineerd met het fundamenteel onderzoek naar de afname, bereiding, bewaring, werking en de kwaliteit van bloedplaatjes en de evidence-based manier waarop wij werken, is dan ook een unieke combinatie die maar weinigen kunnen voorleggen.

4. Zorgzaam voor kwetsbaren

Op 17 september 2015 legde Vlaams minister-president Bourgeois de eerste steen voor een eigen Zorghotel in Zuienkerke. Daardoor zullen in de toekomst nog meer hulpbehoevende mensen kunnen genieten van een welverdiende en zorgeloze vakantie samen met vrienden of familie. Vanaf de zomer van 2018 zullen we elke week plaats bieden aan 45 vakantiegasten en hun vakantiegenoten.

5. Inspirerend voor vrijwilligers en bloeddonoren

We blijven aantrekkelijk voor vrijwilligers en bloeddonoren. Dat merken we onder andere aan de stijging van het aantal nieuwe donoren. We gaan nu ook veel gericht op zoek naar donoren, in functie van de bloedvoorraad of de acute nood aan bloed van een bepaalde bloedgroep.

6. Samenwerkend voor meer impact

De overheid betreft ons bij het opmaken van langetermijnstrategieën rond bloed en bloedproducten, en bij de coördinatie van de algemene nood- en interventieplanning. Ook voor het internationaal humanitair recht maken we deel uit van verschillende adviesorganen waar er naar ons geluisterd wordt. Door deze samenwerkingen stellen wij onze expertise en knowhow ter beschikking van het algemene belang.

7. Performant en kwaliteitsbewust

De werking van onze Dienst voor het Bloed hebben we nog verder geoptimaliseerd. Deze dienst is nu een expertise-gedreven organisatie die gecentraliseerd is op twee campussen: Mechelen en Gent.

8. Visibel met een sterk profiel

Een 0- en een 1-meting van ons imago (voor en na onze rebranding – 'helpt helpen') tonen aan dat bijna iedereen het Rode Kruis kent en bovendien veel sympathie voor ons heeft. Dat betekent dat wij - als geen andere organisatie - op de bevolking kunnen rekenen. Daarmee blijven we een stap voor op andere ngo's die in ons land actief zijn, ook op het vlak van zelfredzaamheid.

Iedereen helpt

Vlaanderen zelfredzaam maken

In 2015 introduceerden we onze nieuwe baseline 'Rode Kruis-Vlaanderen helpt helpen'. Met deze slogan vertellen we letterlijk waar wij voor staan: wij zijn een organisatie - de enige eigenlijk - die ervoor zorgt dat zoveel mensen op zoveel verschillende manieren zoveel andere mensen kunnen helpen.

Kortom, Rode Kruis-Vlaanderen is een 'facilitator' die het de inwoners van Vlaanderen mogelijk maakt om niet alleen zichzelf, maar ook anderen te helpen. Kort samengevat: iedereen helpt!

Met onze nieuwe slogan keren we eigenlijk terug naar de bron en de ontstaansreden van Rode Kruis-Vlaanderen: namelijk zoveel mogelijk kwetsbare mensen helpen dankzij de hulp van iedereen die zich daarvoor wil engageren. Met andere woorden: we willen de zelfredzaamheid in Vlaanderen verhogen. Zowel van individuen die zich beter uit de slag kunnen trekken bij noodsituaties, als van de gemeenschap die beter in staat is om de bevolking te helpen bij crisissen.

An Luyten is onze pers- en mediamanager. Ze vertelt wat de rebranding betekent voor onze organisatie.

“**Rode Kruis-Vlaanderen helpt helpen**. Sinds 2015 is dat onze nieuwe baseline. Dankzij onze organisatie kunnen zes miljoen Vlamingen elkaar helpen. Wij staan letterlijk tussen de helpers en de kwetsbaren - neem ons weg en de hulp verdwijnt met ons mee. Bovendien zorgen we ervoor dat die hulp gebeurt op een professionele, efficiënte en evidence-based manier.

Om ons ‘helpt helpen’ verhaal nog meer kracht te geven, lanceerden we tegelijk een nieuw logo, een nieuwe website en een nieuwe huisstijl via een grote communicatiecampagne. Dat was echt nodig, want uit onderzoek wisten we dat heel veel mensen ons als een ‘evidentie’ beschouwden, ‘iets wat er gewoon altijd is’. Op termijn kon dat onze organisatie verzwakken. Want we hebben de steun van de Vlaamse bevolking echt nodig (bloedgevers, vrijwilligers, eerstehulp cursisten en schenkers) om onze missie te volbrengen, namelijk het helpen van de meest kwetsbaren in de maatschappij.

Al onze activiteiten hebben één gemeenschappelijke deler: het geloof in zelfredzaamheid. Een sterk woord als je het juist interpreteert: jezelf kunnen redden in elke situatie. Het gaat trouwens verder dan enkel het individu. Wij zorgen er ook voor dat de hele maatschappij krachtiger, juister en efficiënter kan reageren op rampen of andere tegenspoed.

Of het nu gaat om een amateurvoetballer die zijn makker met een hartstilstand kan reanimeren op het voetbalveld, omdat hij eerste hulp heeft geleerd bij het Rode Kruis. Of een kindje met leukemie dat in leven blijft door het toedienen van bloedcellen. Of de snelle inzet van honderden vrijwilligers bij de aanslagen van 22 maart 2016 in Brussel. Feit blijft dat al die hulp mogelijk is dankzij het Rode Kruis. Onze baseline vat dat mooi samen: Rode Kruis-Vlaanderen helpt helpen.”

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is een van de vijf pijlers van *Strategie 2020. Iedereen helpt*. Dit thema loopt als een rode draad doorheen ons strategisch plan. Bij Rode Kruis-Vlaanderen evolueren we van 'helpen en zorgen voor kwetsbare mensen' tot 'iedereen helpen om kwetsbare mensen te kunnen helpen'.

We vinden het van essentieel belang dat mensen bij een noodgeval zichzelf en elkaar kunnen helpen. Thuis, op school, in de jeugdbeweging, in de sportclub of op het werk. Daarom willen we zoveel mogelijk mensen eerste hulp aanleren. Ook internationaal: we helpen andere landen met het ontwikkelen van eerstehulpriichtlijnen en bijhorend opleidingsmateriaal. Want om een bevolking de kans te geven eerstehulpopleidingen te volgen, moeten er natuurlijk eerst voldoende kwaliteitsvolle eerstehulpopleidingen worden georganiseerd.

We zullen sterk inzetten op activiteiten en diensten die ervoor zorgen dat mensen en groepen zichzelf beter kunnen behelpen in crisis- en noodsituaties. Aan mensen die andere mensen willen helpen, zullen we alle mogelijkheden en alle kansen geven.

Bij 'zelfredzaamheid' denken de meeste mensen aan het kunnen toepassen van eerstehulptechnieken bij noodgevallen. Maar wij willen verder gaan dan dat. Een concreet voorbeeld maakt dat meteen duidelijk: zelfredzaamheid die niet gebaseerd is op het toedienen van de eerste hulp, kan bijvoorbeeld zijn dat deelnemers van een vakantiecamp zelf een activiteit in elkaar steken of zelf een uitstap voorbereiden.

Om dat te bereiken, zullen we al onze bestaande activiteiten doorlichten om na te gaan in welke mate ze hieraan voldoen. En voor nieuwe activiteiten wordt het criterium 'bevorderen van zelfredzaamheid' een absolute vereiste.

Met iedereen helpt willen we:

- + zelfredzaamheid centraal stellen in onze werking;
- + op korte termijn zelfredzaamheid concretiseren in onze bestaande activiteiten;
- + kennis en toepassing van eerste hulp verder stimuleren en ondersteunen.

Ook meer zelfredzaamheid in het onderwijs

We willen de zelfredzaamheid van scholen verhogen door alle leerkrachten eerstehulpvaardig te maken. En ook alle leerlingen willen we de kans te geven om eerste hulp te leren.

Het is onze ambitie dat de komende vijf jaar meer scholen eerste hulp opnemen in hun gezondheidsbeleid, en dat meer leerlingen een eerstehulpbrevet behalen tijdens hun schoolloopbaan. Via ons 'Train the Trainer' programma leiden we leerkrachten uit het secundair onderwijs en docenten van de lerarenopleiding op om zelf lessen eerste hulp te geven.

“Jongeren zin voor verantwoordelijkheid geven en hen leren om zichzelf maar ook anderen te helpen in crisis- en noodsituaties: die taak is niet alleen weggelegd voor het onderwijs, maar voor alle actoren binnen onze maatschappij. Het onderwijs speelt hier evenwel een zeer belangrijke rol. Niet alle scholen beschikken echter over voldoende kennis en/of middelen om deze opdracht zelfstandig uit te voeren. Geen probleem, zij kunnen hiervoor een beroep doen op de expertise van Rode Kruis-Vlaanderen.

Een belangrijke conclusie van de denkgroep Zelfredzaamheid: we moeten proberen om tussen de inwoners van Vlaanderen een betrokkenheid te creëren, hierdoor zullen mensen onderling beter communiceren. Dit is enorm belangrijk tijdens crisis- of noodsituaties. Alleen dan is het mogelijk om middelen en mensen efficiënt in te zetten.”

Mieke Van Hecke was jarenlang directeur-generaal van het katholiek onderwijs. Ze leidde als deskundige de denkgroep Zelfredzaamheid.

Eerstehulpopleidingen die echt interessant zijn

De voorbije jaren hebben we ervoor gezorgd dat onze lesgevers goed opgeleid zijn en beschikken over uitstekend didactisch lesmateriaal. We maken de oefeningen tijdens de eerstehulpopleidingen zo realistisch mogelijk. Praktijkbeleving staat centraal. Daarvoor kunnen we rekenen op onze ongevallensimulanten: dit zijn 'acteurs' die zo realistisch mogelijk verwondingen en noodsituaties simuleren. Daardoor zijn we in Vlaanderen dé expert op het vlak van eerste hulp.

We willen zoveel mogelijk mensen de kans te geven om zelfredzaam te worden. Daarom moeten we niet alleen voldoende eerstehulpopleidingen organiseren, maar moeten we er ook voor zorgen dat ze interessant zijn om te volgen. Het is dan ook belangrijk dat we ons opleidingsaanbod continu vernieuwen.

Daarom zullen we vanaf 2017 elk jaar minstens één nieuwe eerstehulpopleiding ontwikkelen. Daarnaast zullen we ook een enquête voeren over de kwaliteit van onze eerstehulpopleidingen. Zo kunnen we onze zwakke punten in kaart brengen en verbeteren.

Dr. Geert Vermeersch is orthopedisch chirurg in AZ Jan Portaels en voorzitter van onze adviescommissie Vorming. Hij leidde als vrijwilliger de denkgroep Eerstehulpopleidingen.

“Vroeger kwam alle wijsheid uit boeken. Vandaag kan iedereen googelen en informatie vinden. Maar die online-informatie is niet altijd te vertrouwen. Bij onze eerstehulpopleidingen willen we interactieve manieren van lesgeven introduceren. *Blended learning* bijvoorbeeld, een mix van thuisstudie en gezamenlijke lesmomenten. De lessen dienen om de moeilijkheden en/of onduidelijkheden in de cursus te bespreken, maar vooral ook om de theorie in praktijk om te zetten. Iedereen kan volgens zijn eigen tempo en eigen interesse bijleren. Wie zich in een onderwerp wil verdiepen, is maar één klik verwijderd van evidence-based teksten met achtergrondinformatie. Deze worden ter beschikking gesteld door CEBaP, het Centrum voor Evidence-Based Practice. Via *blended learning* kunnen de lesgevers onze vrijwilligers begeleiden bij het vinden van correcte informatie op het internet.

Daarnaast willen we ook de zelfredzaamheid van kinderen vergroten. We hebben een project om hen spelenderwijs en per leeftijdsniveau vertrouwd te maken met alle aspecten van het Rode Kruis. Want door het huidige klimaat van oorlogen, aanslagen en vluchtelingen zitten veel kinderen met vragen.”

Zelfredzaamheid stimuleren, ook bij vluchtelingen en migranten

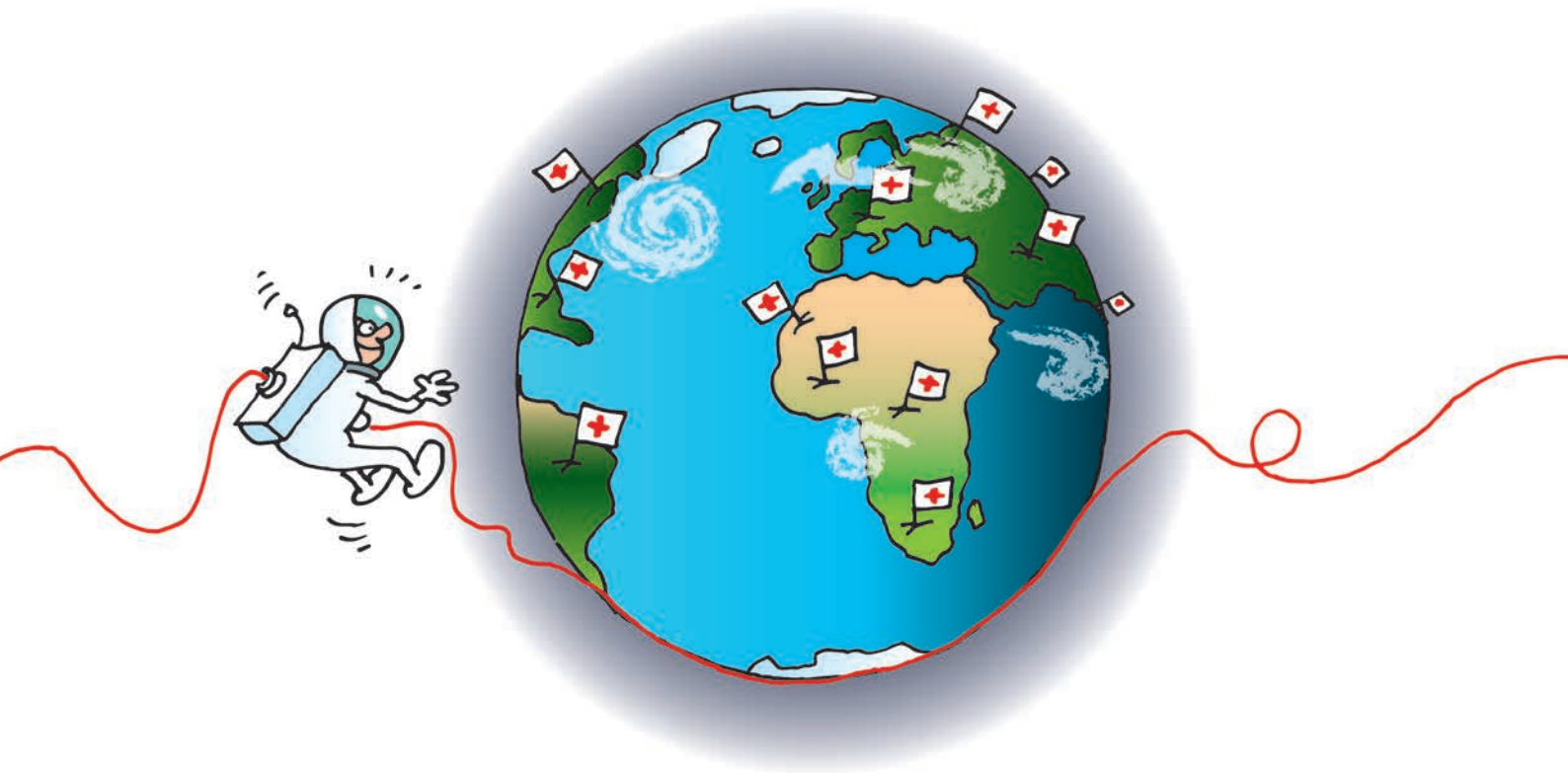
Het criterium 'bevorderen van zelfredzaamheid' wordt niet alleen een absolute vereiste voor onze nieuwe activiteiten. Dat is ook het geval voor al onze bestaande activiteiten. Concreet betekent dit dat we in de eerste plaats zullen nagaan wat de betrokkenen zelf kunnen doen wanneer er zich een ramp of noodsituatie voordoet. Als blijkt dat ze zelf acties kunnen ondernemen, bekijken we hoe wij dat mogelijk kunnen maken.

We bieden dus ondersteuning zodat mensen zelf hulp kunnen bieden. Dat vraagt uiteraard een aanpassing van onze hulpverlening en van de houding van onze hulpverleners. Spontaan aangeboden hulpverlening willen we een rol geven, en niet afstoten.

Voorbeeld: wanneer een opvangcentrum voor asielzoekers door een ramp wordt getroffen, zouden de betrokken bewoners kunnen meehelpen om het opvangcentrum te herorganiseren. Ander voorbeeld: in plaats van dat wij op zoek te gaan naar een eigen woning voor erkende vluchtelingen, leggen we aan hen uit hoe ze dat zelf kunnen doen en op welke websites ze daarvoor terecht kunnen.

Op die manier stimuleren we de zelfredzaamheid bij vluchtelingen en migranten, een groep die het doorgaans moeilijk heeft om de weg te vinden in onze samenleving. Zelfredzaamheid is hier een belangrijke sleutel naar meer en betere integratie.

Alom en nabij

Verspreid over heel Vlaanderen hebben we afdelingen. We zijn overal actief en altijd bereikbaar. Elke Vlaming weet dat we op evenementen met een hulppost klaarstaan, hulp bieden bij rampen, bloed inzamelen om levens te redden. Daarnaast kennen ook veel mensen onze sociale activiteiten voor ouderen, voor mensen met een handicap ...

Het Rode Kruis is internationaal aanwezig in 190 landen en kunnen we rekenen op 16 miljoen vrijwilligers wereldwijd. Via het Belgische Rode Kruis zijn we alom en nabij in de Vlaamse gemeenten en via de internationale Rode Kruisvereniging reiken we tot in de gemeenten van elk ander land. Deze wereldwijde verspreiding is mogelijk doordat we kunnen rekenen op een heel groot netwerk van vrijwilligers.

De mensen geven te kennen dat ze tevreden zijn over wat we doen. Maar dat betekent zeker niet dat we kunnen blijven stilzitten. Om zoveel mogelijk kwetsbare mensen zo effectief en efficiënt mogelijk te helpen, zullen we onze bestaande activiteiten verbeteren en heroriënteren. Zo willen we nog meer tegemoetkomen aan de noden van de kwetsbaren.

Met iedereen helpt willen we:

- + onze preventieve hulpacties gericht en effectiever organiseren;
- + onze rampenparaatheid versterken;
- + blijvend hulp verlenen bij langdurige en complexe rampen;
- + onze zorgactiviteiten verder ontwikkelen;
- + altijd beschikken over voldoende donoren van bloed, plasma- en bloedplaatjes.

Ook hulp op lange termijn

In België is onze rampenhulpverlening in de eerste plaats gericht op vaak voorkomende incidenten: een brand, een ontplofing, een gaswolk die vrijkomt. Maar ook voor langdurige en complexe rampen en noodsituaties in het buitenland moeten we ons goed organiseren en de nodige middelen voorzien. Denk maar aan de burgeroorlog in Syrië, de heropbouw na de zware aardbeving van april 2015 in Nepal, de vluchtelingencrisis in 2015.

We willen niet alleen actief helpen tijdens de noodhulpfase, maar ook bij de heropbouw na een ramp. De aardbeving in Nepal is een goed voorbeeld: één jaar na de aardbeving legden we er een waterleidingnetwerk aan, gaven we aan de bevolking cursussen over hygiëne en eerste hulp, en leren we op welke manier ze hun huizen moeten heropbouwen zodat ze bestand zijn tegen nieuwe aardschokken. Zo vergroten we de zelfredzaamheid van de Nepalese bevolking.

Kortom, we willen beter voorbereid zijn op meer langdurige en complexe rampen. Daarom brengen we niet alleen in kaart welke extra middelen en mensen we nodig hebben, maar we voorzien ze ook effectief.

“Het Internationale Rode Kruiscomité (ICRC) engageert zich om bij aanslepende gewapende conflicten te voorzien in de dringende basisbehoeften van de getroffen. Maar we ondersteunen en beschermen ook de bestaande systemen waarop ze kunnen terugvallen voor hun noden op lange termijn.

Daarom werkt het ICRC Hulpprogramma met een meerjarenstrategie die niet alleen dringende noodhulp voorziet, maar ook duurzame oplossingen ontwikkelt voor levensonderhoud, gezondheidszorg, energie, water en sanitaire voorzieningen. Zeker bij langdurige gewapende conflicten benadrukken we het belang van volledige cycli om individuele zorg te verstrekken aan mensen (gewonden, slachtoffers van seksueel geweld, gedetineerden, herstellen van familiebanden, gezinnen) en te zorgen voor re-integratie in de maatschappij. Alle nationale Rode Kruisverenigingen - en dus ook Rode Kruis-Vlaanderen - moeten samen duurzame humanitaire hulp blijven bieden, die de getroffen bevolking weerbaarder maakt.

Daarnaast is het internationaal humanitair recht een centraal onderdeel van de benadering van ICRC bij een langdurig conflict. Alle landen zijn verplicht om dat recht te eerbiedigen. Het benadrukt de bescherming en het behoud van de bestaansmiddelen van de bevolking in conflictgebieden.”

Walter Fülleman is hoofd van de vertegenwoordiging van het ICRC in Brussel.

Preventieve hulpacties gericht organiseren en volledige zorg aanbieden

Een pijnlijke blaar, iemand die flauwvalt, een zonnslag ... Organisatoren van evenementen zijn zich meer dan ooit bewust van de mogelijke risico's. Daardoor krijgen we steeds meer aanvragen voor een preventieve hulppost.

De vraag is groter geworden dan het aantal hulpverleners dat we kunnen inzetten. We moeten dus een selectie maken. In de toekomst zetten we daarom in op evenementen die het grootste risico inhouden en maximaal voldoening geven aan onze vrijwilligers. Maar de organisatoren van evenementen met een beperkt risico laten we natuurlijk niet in de kou staan. We bieden hen een eerstehulpopleiding en eerstehulpkoffers aan. Zo maken we de organisatoren van evenementen zelfredzamer.

Op dit moment bieden we bij onze preventieve hulpposten geen volledig hulpverleningspakket aan - andere organisaties vullen die lacune in. Om een volledige verzorgingsketen op evenementen te kunnen aanbieden, zijn er verschillende medisch-sanitaire competenties en kwalificaties nodig.

In de toekomst willen we een meer volledige medische on-site zorg aanbieden op evenementen: het selecteren van gewonden, de stabilisatie en het transport. Zo willen we vermijden dat het bestaande systeem voor dringende geneeskundige hulp overbelast wordt.

Dr. Johan Gillebeert is spoedarts bij ZNA. Hij is voorzitter van de Adviescommissie Hulpdienst en was lid van de denkgroep Rampenhulpverlening.

“We merken dat er de laatste jaren een stijgende vraag is naar preventieve hulpacties, zeker bij evenementen met een groot risicoprofiel. Wij bieden echter niet alles aan qua zorg. Bij reanimatie geven we bijvoorbeeld wel hartmassage en gebruiken we een AED waar nodig, maar dienen we geen medicatie toe. Bij een alcoholintoxicatie mogen we alleen doorverwijzen naar een arts. Bij een hartinfarct zijn we verplicht om de getroffene af te voeren naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis. Als we via een eigen arts ter plekke zelf een diagnose zouden stellen, kunnen we de patiënt meteen naar een gespecialiseerd centrum transporteren. Om een meer volledige zorg aan te bieden, hebben we extra materiaal nodig en ook meer hoger opgeleide medische profielen. Het is echter niet de bedoeling om in de toekomst bij al onze preventieve hulpacties een volledige verzorgingsketen aan te bieden. Dat doen we enkel waar we de grootste meerwaarde kunnen bieden.”

Aantrekkelijk blijven voor bloeddonoren

Elke dag leveren we voldoende, veilige en kwaliteitsvolle bloedproducten aan de ziekenhuizen in Vlaanderen en een deel van Brussel. In de toekomst willen we de vraag en het aanbod van bloedproducten meer optimaal op elkaar afstemmen.

Dat doen we op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door vraag en aanbod nog beter te voorspellen en onze voorraad nog beter te beheren. Of door donoren een bedje te laten boeken. Of door een bestand van 'on call' donoren op te bouwen die we kunnen oproepen wanneer we hen het meest nodig hebben, in functie van de voorraad van hun bloedgroep.

De vrijwillige en onbetaalde donoren zijn de ruggengraat van onze bloedvoorziening. Daarom is het niet alleen belangrijk dat we over voldoende donoren beschikken, maar ook dat we zeker zijn dat ze trouw terugkomen. In de toekomst willen we aantrekkelijk blijven voor bloeddonoren. Daarom zorgen we voor een goede communicatie, een vlotte bereikbaarheid, maar ook voor een warm onthaal en een toffe sfeer op onze bloedinzamelingen.

“Ik heb gemerkt dat een goede communicatie erg positief werkt. Donoren krijgen nu via sms'jes gepersonaliseerde informatie: wanneer ze bloed mogen geven, op welke locatie ze terechtkunnen, een herinnering om afspraak te maken ... Dat werkt niet alleen motiverend, maar het is ook handig. Doneren vraagt een groot engagement van de mensen, dus wij moeten het hen zo makkelijk mogelijk maken. Vooral jonge mensen moeten we nog overtuigen om bloed te geven. Informatie delen via digitale media is de toekomst.

Donoren die voor het eerst bloed komen geven, worden extra begeleid en extra in de watten gelegd zodat ze zeker terugkomen. Kleine initiatieven - zoals een croque-monsieur aanbieden op een bloedinzameling - steken een hart onder de riem van donoren. Want voor hen is het niet altijd evident om tijd vrij te maken.”

Tessa Kam is vrijwilliger en vertegenwoordiger van de bloed- en plasma-gevers in onze Gemeenschapsraad.

Meer zorg voor meer mensen

Onze zorgactiviteiten organiseren we voor de meest kwetsbaren in onze maatschappij: ouderen, zieken, personen met een beperking, kinderen met een moeilijke thuissituatie. Onze zorgprojecten zijn misschien minder zichtbaar, maar voor duizenden mensen betekenen ze een wereld van verschil. De komende jaren willen we nog meer mensen bereiken met onze zorgactiviteiten.

Eigen zorghotel Polderwind

Er is veel vraag naar zorgvakanties voor mensen met een zorgbehoefte. Maar individuele, aangepaste hotelvakanties met aangepaste accommodatie en zorgverlening zijn schaars. Met de bouw en exploitatie van ons eigen zorghotel Polderwind in Zuienkerke zorgen we voor een structurele oplossing. Vanaf de zomer van 2018 biedt ons hotel Polderwind elke week plaats aan 45 vakantiegeangsters en hun vakantiegenoten. Onze vrijwilligers zullen hen een week lang in de watten leggen.

Nieuwe kwetsbare mensen bereiken

Met onze zorgactiviteiten willen we ook nieuwe mensen bereiken. In 2016 organiseren we voor de eerste keer een vakantiecamp voor maatschappelijk kwetsbare kinderen met een beperking – dit is een extra kwetsbare doelgroep die we momenteel niet bereiken. Dankzij onze ervaring met vakanties voor volwassenen met een beperking (Aangepaste Vakanties) en de kampen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen (Vakantiecampen) kunnen we deze kinderen een optimale omkadering geven. Na deze testcase zullen we bekijken of we dit definitief opnemen in ons vakantieaanbod.

Sterke expertise in al onze activiteiten

We mogen onszelf met de nodige trots een expert noemen op het vlak van gezondheidszorg en hulpverlening. Onze expertise hebben we te danken aan onze jarenlange ervaring in uiteenlopende activiteiten. Maar ook onze keuze om te werken volgens het evidence-based principe heeft ons veel expertise opgeleverd.

Die combinatie van ervaring, kennis en onze evidence-based aanpak maakt ons sterk. We voeren zelf onderzoek uit naar onze activiteiten en baseren onze werking op nieuwverworven inzichten. Onze kennis en ervaring delen we met anderen. We verspreiden ze binnen de academische, wetenschappelijke en maatschappelijke wereld.

In de toekomst willen we onze expertise nog verder ontwikkelen en uitdragen, ook in het buitenland. Dat geldt in het bijzonder voor onze kennis over bloedvoorziening, eerstehulpopleidingen en rampenparaatheid en rampenhulpverlening.

Met iedereen helpt willen we:

- + de praktijk op het terrein voeden via onderzoek en omgekeerd;
- + dé referentie blijven voor eerstehulp onderricht en hygienepromotie, in binnen- en buitenland;
- + een internationale referentie worden voor eerstehulpverlening en rampenparaatheid;
- + aan de top blijven op het vlak van kennis en beheer van bloedgerelateerde processen;
- + inspelen op nieuwe technologische mogelijkheden;
- + bestaande processen automatiseren en digitaliseren.

Onderzoek om beter te helpen

Wereldwijd is er nog maar weinig kwaliteitsvol, wetenschappelijk onderzoek verricht naar onze activiteiten. Daarom zetten we zelf sterk in op onderzoek. Niet als doel op zich, maar om beter en efficiënter te kunnen helpen. Voor onze bloedactiviteiten doen we vooral research naar bloedplaatjes en donoren. De andere twee domeinen zijn eerstehulp onderricht en hygiënepromotie, en eerstehulpverlening en paraatheid bij rampen.

Bij alles wat we doen, vertrekken we vanuit een evidence-based principe. We onderbouwen onze activiteiten met wetenschappelijke evidentie en met de ervaring en mening van experts (onze vrijwilligers en werknemers in de eerste plaats, maar ook externen) en de voorkeur van de doelgroep. We hebben een uniek voordeel: ons wetenschappelijk onderzoek voedt ons werk op het terrein, en omgekeerd.

Met *Iedereen helpt* willen we die sterkte nog verder uitbouwen. Dat doen we bijvoorbeeld door onze vrijwilligers nog nauwer te betrekken bij het verzamelen van data en bij het onderzoek zelf. Maar ook door af te toetsen hoe onze richtlijnen in de praktijk werken.

We willen de expertise over onze activiteiten nog verder ontwikkelen en uitdragen, ook in het buitenland. In het verleden ontwikkelden we al eerstehulp handboeken en -richtlijnen voor Europa (EFAM), Afrika (AFAM) en India (IFAG). Momenteel bereiken we internationaal zo'n 3,2 miljard mensen met onze eerstehulpexpertise, op termijn potentieel 3,5 miljard. Tegen 2020 zullen we ook eerstehulpmateriaal ontwikkelen voor de Caraïben, de Filipijnen en Pakistan. Daarbij houden we telkens rekening met de lokale context en gebruiken. Op die manier verhogen we de zelfredzaamheid van de lokale bevolking.

“Rode Kruis-Vlaanderen zet de trend voor evidence-based eerstehulp richtlijnen. De meerwaarde van AFAM is dat we een evidence-based aanpak hebben gebruikt om de richtlijnen én het wetenschappelijk onderzoek te evalueren dat aan de basis lag van die richtlijnen.

Meestal zou in zo'n geval een kleine groep experts rond de tafel gaan zitten en beslissingen nemen, zonder enige uitleg te moeten geven waarom ze bepaalde aanbevelingen doen. Maar voor AFAM gebruiken we een evidence-based aanpak: we hebben allemaal op voorhand dezelfde visie over wat geldt als 'bewijs', hoe we ernaar op zoek gaan en hoe we het moeten evalueren. We zijn bovendien heel transparant in hoe we tot bepaalde conclusies en aanbevelingen komen. En we linken die aanbevelingen op hun beurt opnieuw aan het wetenschappelijk onderzoek.”

Dr. Jimmy Volmink is decaan van de faculteit Geneeskunde aan de Universiteit van Stellenbosch (Zuid-Afrika). Hij was betrokken bij de ontwikkeling van AFAM, eerstehulpriichtlijnen aangepast aan de Afrikaanse context.

Naar een digitale Rode Kruisgemeenschap

Onze samenleving is constant in verandering, net als de manier waarop we communiceren. De tijd dat de media in één richting werkten, is definitief voorbij. Via digitale technologieën komen mensen zelf aan zet. Ze laten van zich horen en kunnen makkelijker dan ooit connecteren met gelijkgestemden.

Online initiatieven luiden het tijdperk van de 'prosumer' in. Apps zoals Airbnb tonen aan dat de scheiding tussen de professionele en niet-professionele wereld vervaagt. Iedereen kan zijn tijd of zijn bezit flexibel aanbieden.

Met *iedereen helpt* willen we de nieuwe technologische mogelijkheden maximaal inzetten om meer mensen te bereiken. We willen mensen niet alleen efficiënter helpen, maar ook helpen helpen. Met andere woorden: hen zelfredzamer te maken.

Door een centraal digitaal platform te voorzien, kunnen we iedereen engageren om te helpen. Het stelt ons ook in staat om makkelijker en sneller te communiceren wanneer we welke hulp nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan een website waarop mensen na een aanslag kunnen melden dat ze veilig zijn, of een platform om gelegenhedsvrijwilligers snel in te schakelen bij rampen, of een app die mensen oproept om bloed te geven op het moment dat de voorraad laag staat.

Door een digitaal platform te ontwikkelen, willen we een nieuwe, digitale Rode Kruisgemeenschap uitbouwen.

“We leven in een netwerksamenleving. Iedereen is op een of andere manier met elkaar verbonden: via sociale media, apps, enzovoort. Mensen willen zich diverser en flexibeler inzetten. Daar moeten we op inspelen en die nieuwe technologieën inzetten. Het is een enorme opportuniteit voor onze organisatie.

Bij preventieve hulpacties of bij rampen moeten onze hulpverleners op elk moment kunnen blijven communiceren. Door in de toekomst betrouwbaardere breedbandtechnologie te gebruiken, hebben we een beter zicht op waar en hoeveel van onze hulpverleners actief zijn, welke slachtoffers ze verzorgen, enzovoort.

Maar technologie helpt niet alleen onze hulpverlening te verbeteren. Ze zorgt er ook voor dat we beter kunnen helpen helpen. Bij een zware overstroming bijvoorbeeld kunnen de getroffen personen zich in de toekomst registreren op een centrale website. Daar kunnen wij hen onmiddellijk nuttige tips geven over wat ze moeten doen. Zo maken we de bevolking een stuk weerbaarder.”

Stefan Gogaert is vrijwilliger bij Rode Kruis-Vlaanderen en lid van de denkgroep Nieuwe technologieën.

Aan de top blijven op het vlak van bloed

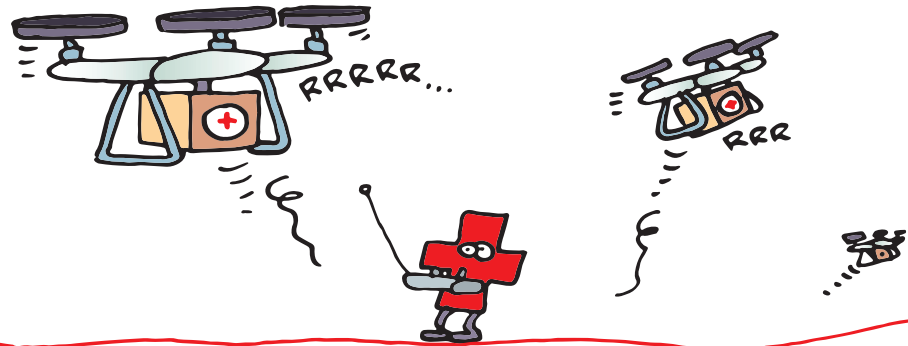
We leveren veilige bloedproducten aan de ziekenhuizen in heel Vlaanderen. Onze labo's die bloed, plasma en bloedplaatjes bereiden en testen, zijn state of the art. Dat willen we zo houden. Daarom bekijken we continu of we onze labotechnologie kunnen optimaliseren en uitbreiden.

Veiligheid is voor ons een topprioriteit. Rode Kruis-Vlaanderen is een van de veiligste bloedtransfusiediensten wereldwijd. Ook in de toekomst blijven we veel aandacht hebben voor de kwaliteit en veiligheid van onze bloedproducten, en kijken we hoe we die nog kunnen verhogen.

Voor ziekenhuizen willen we meer zijn dan enkel een betrouwbare leverancier van bloedproducten. Om hen in de toekomst nog beter van dienst te zijn, zetten we in op informatie en opleidingen over transfusie en het beheer van hun bloedbank.

Op het vlak van bloeddonschap en kennis over bloedplaatjes zijn we toonaangevend. We willen onze expertise op het vlak van donorwerving en donorinzet aanwenden om andere bloedinstellingen in binnen- en buitenland sterker te maken.

We zijn een eigentijdse organisatie

Elke dag bewijzen we dat professionalisme en vrijwilligerswerk perfect samengaan. Onze dienstverlening steunt op een gestroomlijnde samenwerking tussen bijna 14.000 goedge-schoolde en sterk gemotiveerde vrijwilligers en 1.480 professionele, kwaliteitsgerichte en flexibele werknemers.

Wij staan in voor de bloedbevoorrading van ziekenhuizen. Dit is een mooi voorbeeld van een activiteit waarbij vaste medewerkers - ons Afnamepersoneel - en gemotiveerde vrijwilligers - de lokale afdeling die de bloedinzameling organiseert - én vrijwillige bloeddonoren niet zonder elkaar kunnen. Elke keer opnieuw staan ze garant voor een professionele en effectieve samenwerking.

We zijn een moderne organisatie die doelgericht tewerk gaat volgens strategische doelstellingen op korte en lange termijn. Dat bewijzen we onder andere met deze brochure waarin we ons strategisch meerjarenplan toelichten: *Strategie 2020. Iedereen helpt.*

Onze werking baseren we op moderne managementprincipes. Zo zijn we in 2013 van start gegaan met 'Het Nieuwe Werken' via ons project Fenix. Daarmee geven we onze medewerkers de kans om in deze digitale netwerkmaatschappij plaats- en tijdsafhankelijk te werken, uiteraard zonder in te boeten op het vlak van efficiëntie. Met dit project willen we een aantrekkelijke werkgever zijn die mee is met zijn tijd, nu en in de toekomst.

Om aan elke inwoner van Vlaanderen een minimumaanbod van onze diensten te kunnen aanbieden, is het noodzakelijk dat we onze afdelingen slagkrachtiger maken. Daarvoor zetten we in op een doorgedreven samenwerking tussen afdelingen. Want door samen te werken, kunnen we ons materiaal en onze mensen efficiënter inzetten. Bepaalde diensten kunnen we ook als een netwerk aanbieden, en vrijwilligers kunnen we bij andere afdelingen inzetten.

Onze organisatie is opgericht op basis van fundamentele beginselen. Dat zorgt ervoor dat onze medewerkers en vrijwilligers dezelfde cultuur delen en deze waarden beleven. Die duidelijke aanwezigheid van gedeelde waarden bepaalt mee onze geloofwaardigheid, onze authenticiteit en ons succes.

Voor onze medewerkers en vrijwilligers staan er **vier waarden centraal**:

- + Integriteit
- + Professionaliteit
- + Teamgerichtheid
- + Zin voor initiatief

Deze waarden bepalen hoe medewerkers en vrijwilligers zich zowel intern als extern opstellen. Door integer, professioneel, teamgericht en met zin voor initiatief te handelen, kunnen we de kwetsbaren altijd zo goed mogelijk helpen.

Onze vier kernwaarden intern verspreiden en kenbaar maken is een belangrijk actiepoint. Concreet betekent dit dat we ze opnemen in alle belangrijke documenten voor medewerkers en vrijwilligers. Nieuwe medewerkers en vrijwilligers krijgen deze waarden vanaf het begin mee.

Met iedereen helpt willen we:

- + zorgen voor een reële beleving van onze vier kernwaarden;
- + onze vrijwilligerswerking stroomlijnen en performanter maken;
- + onze afdelingen slagkrachtiger maken;
- + werking van onze provinciale zetels standaardiseren en efficiënter maken.

Meer samenwerking tussen onze afdelingen

Afdelingen die goed samenwerken, kunnen hun mensen en middelen efficiënter inzetten. Een afdeling die er niet in slaagt om bepaalde kerntaken zelfstandig te organiseren, kan deze activiteiten toch aanbieden door de krachten te bundelen met andere afdelingen uit de buurt. Zo zorgen we ervoor dat elke inwoner van Vlaanderen kan genieten van een minimumaanbod van onze diensten.

Om de samenwerking tussen afdelingen op te starten, hoeven we niet van nul te beginnen. We halen onder meer inspiratie bij de clusters die vandaag al bestaan om samen te werken bij preventieve hulpacties, rampenwerking, ziekenvervoer en bijscholingen. Naburige afdelingen hebben vandaag al een bilaterale samenwerking. En er zijn ook al multilaterale samenwerkingen waarbij verschillende afdelingen samen een andere afdeling helpen.

Tegen begin 2018 willen we een duidelijk actieplan opstellen. Daarin werken we de doelstellingen uit om het aanbod van onze activiteiten voor de Vlaamse bevolking te vergroten.

Dr. Mathias Verbeke is voorzitter van de Adviescommissie Jeugd Rode Kruis.

“Samenwerking over de afdelingsgrenzen heen wordt ook voor Jeugd Rode Kruis steeds belangrijker. Enerzijds is er een toenemende vraag naar ons aanbod. Anderzijds merken we dat vrijwilligers steeds meer op zoek zijn naar een gepersonaliseerd engagement op maat van hun beschikbare tijd. Daardoor hebben we binnen één afdeling vaak niet voldoende vrijwilligers om aan de vraag te voldoen.

Door samen te werken met verschillende afdelingen kunnen we flexibeler ingaan op de noden binnen een bepaalde regio. Dat geldt zowel voor ons aanbod als jeugddienst (bv. eerstehulpinitiaties in scholen) als voor onze jeugdbewegingswerking (kinderen en jongeren spelenderwijs laten kennis maken met diverse Rode Kruisthema's). Dankzij een samenwerking kunnen we ook nieuwe Jeugd Rode Kruiskernen oprichten in regio's waar er te weinig jongeren zijn om dit op afdelingsniveau te realiseren.”

Ing. Luc Van Hauwenhuyse is
gemeenschapsondervoorzitter van
Rode Kruis-Vlaanderen.
Hij was voorzitter van de denkgroep
Modernisering afdelingswerking.

“Ook op het niveau van de afdelingen willen we het ‘helpt helpen’ sterker concretiseren door mensen en middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Concreet betekent dit dat afdelingen elkaar meer en meer bijstaan om te kunnen voldoen aan de hulpvragen. Onze afdeling in Herzele heeft al laten zien wat we kunnen bereiken door het ziekenvervoer in de regio op een structurele manier met verschillende buurafdelingen aan te pakken. De Kunst@Rode Kruis tentoonstelling in de afdeling Ronse was een groot succes, dankzij de enthousiasmerende voorzitter en een goede samenwerking binnen het comité en met de naburige afdelingen. Die weg moeten we verder bewandelen.

Ook andere afdelingen werken al vrij nauw samen, zowel voor preventieve diensten als voor vorming. De afdelingen Oosteeklo en Assenede zijn bijvoorbeeld gefuseerd tot de afdeling Groot-Assenede om samen een betere dienstverlening te garanderen. Kortom, de voedingsbodem is zeker aanwezig om in de toekomst realistische samenwerkingen verder uit te bouwen.”

Bijzondere regeling in Brussel

Ook op niveau van Brussel-Hoofdstad moeten we onze vrijwilligerswerking stroomlijnen om te komen tot een betere zorg- en hulpverlening. Het Belgische Rode Kruis heeft een federale structuur. Dat betekent dat Rode Kruis-Vlaanderen en het Rode Kruis in de Franstalige gemeenschap autonoom zijn. We bepalen ons eigen beleid en onze eigen koers, gericht op de dringendste noden in onze gemeenschappen.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent een bijzondere regeling. Een aantal activiteiten is er gemeenschappelijk en dus tweetalig, bijvoorbeeld hulpverlening bij rampen. De eerste hulpopleidingen organiseert elke gemeenschap dan weer apart.

Het Comité Brussel-Hoofdstad is bevoegd voor de gemeenschappelijke, bicommunautaire activiteiten (Hulpdienst, Dringende Sociale Interventie en Ziekenwagendienst) en ook voor de aansturing van lokale afdelingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Vlaamse activiteiten worden ofwel door de provincie Vlaams-Brabant ofwel rechtstreeks door onze hoofdzetel georganiseerd. De focus ligt daarbij op Aangepaste vakanties, Zorgbib en eerste hulp cursussen voor kinderen en jongeren en in het onderwijs.

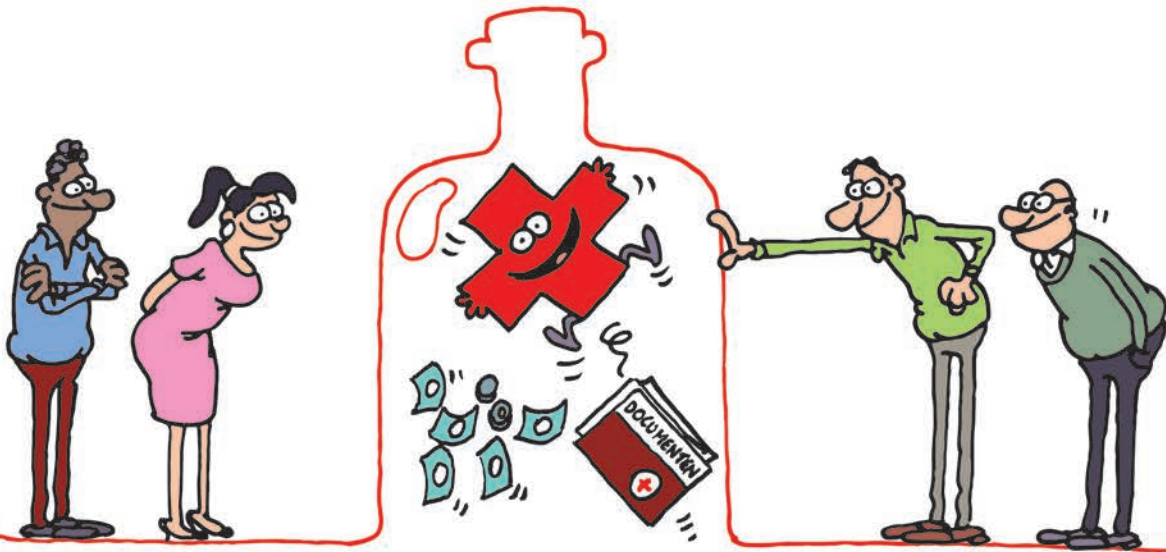
Pol Casteleyn is provincievoorzitter van Vlaams-Brabant en lid van het Comité Brussel-Hoofdstad. Hij maakte deel uit van de stuurgroep van *Iedereen helpt*.

“In Brussel bereikten de projecten van Rode Kruis-Vlaanderen moeilijk de mensen voor wie ze bedoeld waren. Oorzaak: de ingewikkelde structuur en werking van Rode Kruis Brussel-Hoofdstad. Ook onze werkwijzen en procedures bleken niet geschikt voor het Brussels werkgebied. Bovendien zijn de plaatselijke Brusselse afdelingen ook meer afgestemd op de werking van het Rode Kruis in de Franstalige. De communicatie gebeurt er hoofdzakelijk in het Frans.

Onze communautaire activiteiten willen we in de toekomst rechtstreeks aanbieden vanuit entiteiten van Rode Kruis-Vlaanderen. Door ondersteuning vanuit het gemeenschapsniveau en Rode Kruis-Vlaams-Brabant hopen we doelgerichter te kunnen werken. Vanzelfsprekend blijven de Brusselse afdelingen een belangrijke partner voor het realiseren van onze activiteiten.”

Transparantie in alles wat we doen

We hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. Die verantwoordelijkheid moeten we bewust opnemen vanuit een authentieke overtuiging. Daarvoor is een regelmatige communicatie met alle stakeholders essentieel. Onze houding moet daarbij transparant en verantwoordelijk zijn.

Om onze dienstverlening - en dus onze maatschappelijke verantwoordelijkheid - te kunnen garanderen, is het absoluut noodzakelijk dat onze organisatie financieel in staat is om op lange termijn haar engagementen na te komen. Het aanleggen van specifieke fondsen is daarvoor een belangrijke hefboom.

Met iedereen helpt willen we:

- + onze manier van besturen en interne transparantie verbeteren;
- + beter samenwerken met overheden;
- + gericht samenwerken met andere organisaties;
- + vluchtelingen en migranten ondersteunen bij hun opvang en integratie in de samenleving;
- + een sterke maatschappelijke signaalfunctie uitoefenen in de expertisegebieden van het Rode Kruis.

Noodhulpfondsen om snel te kunnen reageren

In binnen- en buitenland is het Rode Kruis voor veel mensen in nood de laatste kans om hulp te krijgen. Daarom moeten we ervoor zorgen dat onze financiële situatie het altijd toelaat om ons engagement na te komen. We moeten op ieder moment in staat zijn om mensen te helpen. Overall: zowel in binnen- als buitenland. Om dat te kunnen realiseren, is het aanleggen van verschillende fondsen cruciaal.

Dankzij ons noodhulpfonds kunnen we bijvoorbeeld snel reageren op een ramp. We hoeven niet te wachten op de fondsenwerving die meestal pas enkele dagen na de ramp op gang komt. Het geldt dat we uit het noodhulpfonds opnemen, zuiveren we daarna opnieuw aan met geld dat binnenkomt van de overheid of via fondsenwerving bij het brede publiek.

Ir. Guy Peeters is voorzitter van de raad van bestuur van AZ Turnhout. Hij maakte deel uit van de stuurgroep *Iedereen helpt.*

“Om altijd paraat te staan, is het absoluut noodzakelijk dat we voldoende financiële middelen ter beschikking hebben om op elk moment meteen hulpverlening en ondersteuning te kunnen opstarten. Uit ervaring weten we over welke concrete bedragen we moeten beschikken om dergelijke opdrachten mogelijk te maken. Daarnaast hebben we ook geld nodig om bepaalde initiatieven te realiseren die een belangrijke investering vragen. Een voorbeeld daarvan is de bouw van het Zorghotel.

Door de financiële middelen van onze afdelingen samen te brengen en goed te beheren, kunnen ze genieten van een intrestvoordeel op het geld dat zij inzamelen. Met andere woorden: een degelijk beheer van de financiële middelen en de opbouw van de (noodhulp) fondsen zijn noodzakelijk om onze operationele paraatheid te ondersteunen.”

Transparant in alles wat we doen

We zijn een open organisatie die in alle transparantie communiceert over onze financiën. Waar halen we het geld voor onze werking vandaan? Hoeveel geld komt er binnen en hoeveel gaat er buiten? Wat doen we ermee? Jaarlijks publiceren we een jaarverslag waarin we al deze cijfers publiceren. We hebben geen geheimen.

Karolien Geudens is onze financieel directeur.

“We vinden het een verplichting om transparant te zijn over onze opbrengsten, maar ook over de kosten die we ermee betalen. We communiceren zo duidelijk mogelijk over waar onze middelen vandaan komen en voor welke activiteiten we ze gebruiken. Eventuele financiële overschotten plaatsen we in fondsen met een specifiek doel. Ook daarover communiceren we openlijk in ons jaarverslag.

We willen aantonen dat we verantwoord en efficiënt omgaan met de middelen die overheden en schenkers ons toevertrouwen. Daarom is het belangrijk dat we de kostprijs van al onze activiteiten kennen en continu evalueren. Of het nu gaat om een preventieve hulpactie, ondersteuning bij rampen of bloedvoorziening, het is belangrijk dat we weten welk prijskaartje er hangt aan onze inzet. Zo kunnen we ook een correcte vergoeding vragen voor onze diensten.

We communiceren ook duidelijk wat we met de giften van schenkers hebben gerealiseerd, ongeacht welke activiteit ze steunen. Grote schenkingen en legaten zonder specifiek doel wijzen we altijd toe aan fondsen of projecten. Daardoor moeten we zo weinig mogelijk een beroep doen op externe financiering en blijven we zoveel mogelijk onafhankelijk van subsidies.”

Strategie 2020. Iedereen helpt

Overzicht pijlers en doelstellingen

Focus op zelfredzaamheid van individu en gemeenschap

1. Zelfredzaamheid centraal stellen in onze werking.
2. Op korte termijn zelfredzaamheid concretiseren in bestaande activiteiten.
3. Kennis en toepassing van eerste hulp verder stimuleren en ondersteunen.

Rode Kruis-Vlaanderen is alom en nabij

4. Preventieve hulppacties gericht en effectiever organiseren.
5. Onze rampenparaatheid versterken.
6. Blijvend hulp verlenen bij langdurige en complexe rampen.
7. Onze zorgactiviteiten verder ontwikkelen.
8. Altijd beschikken over voldoende geschikte donoren van bloed-, bloedplaatjes en plasma.

Sterke expertise in al onze activiteiten

9. De praktijk op het terrein voeden vanuit onderzoek en omgekeerd.
10. Dé referentie blijven voor eerste hulp, zowel in binnen- en buitenland.
11. Een internationale referentie worden voor rampenparaatheid en rampenhulpverlening.
12. Aan de top blijven qua kennis en beheer van bloedgerelateerde processen.
13. Inspelen op nieuwe technologische mogelijkheden.
14. Automatiseren en digitaliseren van bestaande processen.

We zijn een eigentijdse organisatie

15. Zorgen voor een reële beleving van onze vier kernwaarden.
16. Onze vrijwilligerswerking stroomlijnen en performanter maken.
17. Onze afdelingen slagkrachtiger maken.
18. Werking van onze provinciale zetels standaardiseren en efficiënter maken.

Transparantie in alles wat we doen

19. Verbeteren van onze governance en interne transparantie.
20. Beter samenwerken met de overheden.
21. Gericht samenwerken met andere organisaties
22. Vluchtelingen en migranten ondersteunen bij hun opvang en integratie in de samenleving.
23. Een sterkere maatschappelijke signaalfunctie uitoefenen in onze expertisegebieden.

Colofon

Redactie:

Rode Kruis-Vlaanderen

Vormgeving:

Rode Kruis-Vlaanderen

Illustraties:

Tom Goovaerts

Fotografie:

Nico Caignie
Marc Gysens
IFRC/Ibrahim Malla
IFRC/Rose-Sjölander
Hanne Kelchtermans
Jan Locus
Rode Kruis-Vlaanderen
Frank Toussaint
Bob Van Mol

Verantwoordelijke uitgever:

Philippe Vandekerckhove
Motstraat 40
2800 Mechelen

D/2016/0665/6

**Nog meer weten over *Strategie 2020. Iedereen helpt?*
Neem een kijkje op www.rodekruis.be/strategie2020.**

Rode Kruis-Vlaanderen
Motstraat 40
2800 Mechelen

www.rodekruis.be

Word fan van Rode Kruis-Vlaanderen
op www.facebook.com/RodeKruisVL

Volg ons op www.twitter.com/RodeKruisVL

Volg ons op www.youtube.com/RodeKruisVlaanderen

Rode Kruis-Vlaanderen ontvangt structurele steun van:

